

## Je to snad vtip!

### Pozdrav:

Milí přátelé, vítám Vás slovy apoštolskými:

„Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen“

### Introit: (Žalm 37, 7-11)

7 Ztiš se před Hospodinem a čekej na něj. Nevzrušuj se kvůli tomu, kdo jde úspěšně svou cestou, nad tím, kdo strojí pikle.

8 Odlož hněv a zanech rozhořčení, nevzrušuj se, ať se nedopustíš zlého,

9 neboť zlovolníci budou vymýceni, ale kdo naději skládá v Hospodina, obdrží zemi.

10 Ještě maličko a bude po svévolníkovi, všimneš-li si jeho místa, bude prázdné.

11 Ale pokorní obdrží zemi a bude je blažit dokonalý pokoj.

Píseň: S 300 - Radostná

### Modlitba:

Bože, přicházíme ke zdrojům tvého Ducha, abychom hledali tvoji vůli a tvé soudy. Zmocňuj nás, prosíme, k životu bohatšímu v pravdě a lásce. Často čekáme na tvůj zásah a zapomínáme, že jsi nám v Kristu předal svého Ducha, že mnohé je v síle, od tebe přijaté. My se jí často bráníme a nechce se nám v nás samých vyměnit bezohlednost za porozumění, beznadějí za nadějí, nezájem za lásku k tobě a bližním.

Dej, ať se otevíráme tobě a přijímáme tvé dary, dej, ať se vydáváme bližním, vycházíme ze své uzavřenosti do tvé svobody. Ty jsi řekl: Stojím u dveří a tluču. Dávej nám sílu ti otevřít.

Tobě, Bože Otče, Synu i Duchu svatý, patří chvála dík a dobrořečení nyní i navždy.. Amen

### I. Čtení: (Ex 21, 23-34)

Milí bratři a milé sestry v Pánu Ježíši Kristu, vyslechněte si slova z Písma svatého, jak je nacházíme zapsaná v knize Exodus 21, 23-34 verš. Tam čteme:

23 Jestliže o život přijde, dáš život za život.

24 Oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nohu za nohu,

25 spáleninu za spáleninu, modřinu za modřinu, jizvu za jizvu.

26 Když někdo udeří do oka svého otroka nebo otrokyni a vyrazí mu je, v náhradu za oko ho propustí na svobodu.

27 Jestliže vyrazí zub svému otroku nebo otrokyni, v náhradu za zub ho propustí na svobodu.

28 Když býk potrká muže nebo ženu, takže zemřou, musí být býk ukamenován a jeho maso se nesmí jíst; majitel býka však bude bez viny.

29 Jestliže však jde o býka trkavého již od dřívějška a jeho majitel byl varován, ale nehlídal ho, a býk usmrtí muže nebo ženu, bude býk ukamenován a také jeho majitel zemře.

30 Jestliže mu bude uloženo výkupné, dá jako výplatu za svůj život všechno, co mu bude uloženo.

31 Jestliže býk potrká syna nebo dceru, bude s ním naloženo podle téhož právního ustanovení.

32 Jestliže býk potrká otroka nebo otrokyni, dá majitel býka třicet šekelů stříbra jejich pánu a býk bude ukamenován.

33 Když někdo odkryje nebo vyhloubí studnu a nepřikryje ji, takže do ní spadne býk nebo osel,

34 majitel studny poskytne jeho majiteli náhradu ve stříbře a mrtvé zvíře bude patřit jemu.

Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci ho zachovávají. Amen

Píseň: EZ 438 - Přišli jsme, ó Ježíši

## Kázání: (Mt 5, 38-42)

Slova Písma svatého, nad kterými se budeme dnes zamýšlet, jsou zapsaná v evangeliu podle Matouše 5, 38-42.

38 Slyšeli jste, že bylo řečeno: „Oko za oko a zub za zub.“

39 Já však vám pravím, abyste se zlým nejednali jako on s vámi; ale kdo tě uhodí do pravé tváře, nastav mu i druhou;

40 a tomu, kdo by se s tebou chtěl soudit o košili, nech i svůj plášť.

41 Kdo tě donutí k službě na jednu míli, jdi s ním dvě.

42 Kdo tě prosí, tomu dej, a kdo si chce od tebe vypůjčit, od toho se neodvracej.

Milí přátelé, sestry a bratři v Kristu.

dnešní kázání se vám asi nebude líbit. Ježíšova slova patří k nejznámějším a nejčastěji citovaným. Jsou kontroverzní a probouzejí emoce.

Slyšeli jsme, že bylo řečeno: „Oko za oko a zub za zub.“ Tato zásada se ve Starém zákoně objevuje nejméně třikrát. Kromě toho se objevuje v Chamurapiho zákoníku a říká se jí **lex talionis** čili zákon stejného, zákon stejné odplaty: **jak ty mně – stejně já tobě**. Z je archaická právní zásada, podle které má být míra odplaty (pomsty) stejná jako škoda způsobená poškozenému.

Vždyť přece tvůj zub není o nic víc, než zub bližního. Když nám někdo vyrazí zub, nemáme právo mu ve svátém rozhořčení vymlátit celá ústa. A tvé oko není víc než oko bližního – nemáme právo ho za to zabít. Na druhou stranu tvůj zub a tvé oko nejsou o nic méně. **Jsme si rovni**.

Na jednu stranu se nad tímto zákonem pohoršujeme jako nad primitivním – ale možná jsme na tom dneska mnohdy hůř a primitivněji: pokud ublížíte někomu, kdo má možnost se mstít, málokdy se zastaví na stejném.

Zkuste dnes nějakému boxerovi vyrazit zub – a pak si spočítejte, kolik jich zbylo vám.

Zkuste úřední osobě vyrazit zub – a spočítejte, kolik vám zbylo dní na svobodě.

Lex talionis předpokládá, že si vyměníme počet vyražených zubů, a tím je to jednou provždy vyřízeno. Večer spolu klidně můžete zasednout ke společnému jídlu (nejspíš k nějaké kaši vzhledem ke stavu dásní).

Lex talionis v obecnější poloze znamená: jak lidé jednají se mnou, tak budu jednat já s nimi. Naproti tomu pravidlo, které se dočteme v Kázání na hoře o kapitolu dál, řekne: *jednejte tak, jak byste si přáli, aby jednali s vámi. Ne podle toho, jak s vámi jednají, ale jak byste si přáli, aby s vámi jednali – tak začněte jednat vy sami.*

Ježíšův výklad je opět radikalizací a rozvinutím toho, o čem ve starozákonním pravidle jde. Jestliže Starý zákon řekl: ublížte mu nanejvýš jenom adekvátně, ublížte mu nanejvýš do výše toho, jak ublížil vám, ale nic víc mu nedělejte – **Ježíš to rozvine: neublížujte vůbec**. Zachovejte se úplně jinak.

„Já však vám pravím, abyste se zlým nejednali jako on s vámi;“

Je důležité, jak tomu rozumíme: neoplácejme zlo, neodplácejme zlem – odplácet **můžeme, reagovat můžeme, ale nesmí to být ničím zlým**, nevrhejme se do povstání proti zlu. Doslova je nám řečeno nesnažme se vyřešit teror novým terorem a násilím jiným násilím. To je slepá ulička.

Snažme se narušit rovnováhu protivníků tím, že aspoň pro nás ten druhý přestane být protivníkem.

Ježíš to říká do **nejosobnější roviny**, a tam nemáme patřičný odstup a nemají nás na očích historikové – ale platí to tam úplně stejně. Dokonce to tam podle Ježíše začíná.

Někdo se stane vaším protivníkem. Postaví se proti vám. Vyveďme ho (nějak) z konceptu tím, že tu roli nepřijmeme; že nebudeme jeho protivníkem a nebudeme v něm vidět protivníka.

„ale kdo tě uhodí do pravé tváře, nastav mu i druhou.“

Novozákonní badatelé mívají zvláštní slabost zadržnout se nad něčím, co není důležité. V řadě komentářů proto najdete nejprve rozvalu, jak to ten dotyčný udělá, že vás praští zrovna do pravé tváře. Jestli vás fackuje levák, nebo je to pravák, který vás praštil backhandem, popřípadě jestli vás rovnou vezme klackem.

Ježíš dává příklad. Nastavit druhou tvář je příklad absurdní, nečekané reakce, která má protivníka vyvést z role. Nebo přinejmenším mu řekne, že vy nepřijímáte roli protivníka.

To nejpodstatnější: nastavit druhou tvář je něco jiného než uhnout z cesty. Když se na tento příklad podíváme pozorněji, normální reakce, s níž by násilník mohl počítat, je: buď mu také jednu vrazíme, nebo mu uhneme z cesty, abychom nedostali další. Nebo mu uhneme z cesty a příležitostně mu to vrátíme. Ježíšova reakce je nečekaná v tom, že **nepřijmeme ani jednu z obou rolí. Ani se nezačneme prát, ale ani neustoupíme.**

*„a tomu, kdo by se s tebou chtěl soudit o košili, nech i svůj plášť.“*

Toto je pro změnu příklad, v němž nás chce někdo oškubat, obrát o všechno, co máme. Už ve Starém zákoně se stávalo, že se někdo soudil a odešel od soudu s holým tělem; nebo že někdo podnikal, zadlužil se a nakonec mu zůstalo jen holé tělo.

Ale Izraelci, znají archaickou pojistku, že **člověk nesmí úplně přijít o svůj plášť**. Může přijít o své velbloudy, o své stany, o poslední stanový kolík, může přijít i o košili – ale pokud dá do zástavy svůj plášť, musí ho aspoň na noc dostat zpátky. Aby se měl čím přikrýt.

Dát tomu, kdo vás oškubal skoro o všechno, nakonec i ten plášť – **může být nemá výčitka**. Anebo důkaz toho, že jste nad věcí a něco jako oblečení vám může být ukradené (doslova). Anebo to znamená, že vám sice bude zima, ale ani to vás nepřinutí v něm vidět nepřítele.

*„Kdo tě donutí k službě na jednu míli, jdi s ním dvě.“*

Služba na jednu míli byl donucovací prostředek. Znamenala nést věci nebo dělat průvodce. Bylo to něco, co římskému vojákovi, to římský zákon velkoryse umožňoval. Jít s ním ještě další míli (a případně s ním rozkošně latinsky švitořit) znamená, že mu neublížíte, ale přitom té **nadřazenosti vezmete vítr z plachet**. Znamená to, že vás nedostal tak úplně tam, kam chtěl.

A zase: je to podobné, jako když nastavíte druhou tvář, ale z cesty neuhnete. Výrok o jedné míli je přesně o tom, že se vás tak lehko nezbaví...

Všechno jsou to příklady. Takové nepřijetí role protivníka, nepřijetí nepřátelství chce **vtipný nápad**, důvtip, vynalézavost, jak překvapivě zareagovat.

Ale když se člověk zbaví nenávisti a netráví všechn čas nenáviděním toho druhého, zbývá k tomu nápadu a důvtipu dostatek prostoru.

*„Kdo tě prosí, tomu dej, a kdo si chce od tebe vypůjčit, od toho se neodvracej.“*

V tomto případě už nejde o nepřátelskou akci proti nám (i když ten, kdo si vytrvale půjčuje, může způsobit stejný výsledek, jako ten, kdo na vás tu košili vysoudí).

- když se tvůj nepřítel najednou ocitne v nouzi. - tak se od něj neodvracejte.
- anebo ať se vám náhodou nestane, že budete přátelsky jednat jenom s tím, kdo vás bije - a když si někdo po dobrém přijde půjčit na chleba, tak ho vyhodíte...

Nenechme se vyprovokovat ke zlu ani ve chvíli, kdy máme převahu.

Komu se zdá, že to nemůže mít naději na úspěch, ať se zamyslí nad tím, co Pán Bůh dělá, když ho my lidé urážíme. **Sám Bůh byl ochoten „nastavit tvář“**, i když si to nezasloužíme a má s námi nekonečnou trpělivost. Jít k soudu nebo dát ránu za ránu je až to poslední řešení, ale nastavením druhé tváře, nabídkou vlastního pláště a druhé míle, můžeme někdy dosáhnout mnohem víc, než sebe tvrdší ranou a odplatou. Amen

Píseň: EZ 384 - Pomoz mi, můj Pane

## Ohlášky:

- Bohoslužby příští neděli od 9:30
- Dnes večer od 19h se bude konat filmový večer – film „Dva papežové“
- Cyklo-dovolená Strmilov - 17.-24.července 2021
- Táborový pobyt pro děti od 6-15 let (fara Jáchymov) - 1.-7.srpna 2021
- Můžete postupně platit za nové zpěvníky a chorálníky (kdo si kolik objednal) - buď osobně v kostele nebo na náš účet – zpěvník 1 ks za 490,- a chorálník 1 ks za 400, -
- Hledá se koordinátor pro organizaci nedělní kávy, která se podává po bohoslužbách (dotyčný může oslovit kohokoliv ze staršovstva)
- děkujeme všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podílejí na fungování sboru a různých akcích
- děkujeme za finanční dary určené na pomoc postiženým tornádem na jihu Moravy – odeslali jsme 25.000, -
- Narozeniny tento týden slaví – bratr **Ludvík Hruška**, sestra **Marie Zahradníková** a sestra **Kayla Pleváková**
- Blahopřejeme, vyprošujeme moudrost, sílu a odvalu do dalších let. Vše nejlepší k narozeninám hodně štěstí zdraví a Boží požehnání.
- Dnešní sbírka je určená pro náš sbor
- zveme Vás dnes také na posezení při kávě a čaji venku na zahradě

*Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi. (Zjevení 21,3)*

## Přímluvná modlitba:

Milostivý Bože! Provázej nás, abychom nepodléhali zahleděnosti do sebe; zvláště sobectví a lhostejnost u nás přemáhej. O to tě prosíme pro všechny křesťany v naší společnosti i světě.

- Prosíme za celý svět, za naši společnost, která potřebuje radostné a životem potvrzené křesťanské svědectví.
- Prosíme za otevřené srdce pro osamělé, úlevu pro nemocné, nový začátek pro ostrčené, naději věčného života pro umírající.
- Modlíme se za duševně i tělesně postižené, předkládáme ti vyhnance z domovů a vězně, prosíme za oběti násilí a zloby.
- Tvé péči poručíme všechny z tohoto sboru, přimlouváme se zvláště za ty, kdo mají trápení, jsou v nemocech a zkouškách. Vlétvej nám do žil naději tvého vítězství nad zlem i smrtí.
- Tvou moudrost vyprošujeme lidem u moci, kteří se z tvého pověření mají starat o právo, spravedlnost a mír. Shazuj z postů všechny, kteří tak nečiní.

Děkujeme ti, Bože Otče, že to všechno smíme předložit tobě, který daleko lépe víš, co potřebujeme my a celé tvé stvoření.

Prosíme ukazuj nám naši vlastní odpovědnost ve zvěstování evangelia a přijmi i tuto naši společnou modlitbu:

**Otče náš, jenž jsi v nebesích, posvěť se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť Tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.**

*Píseň: EZ 688 - Odpusť*

## Posláni: (1P 3, 9)

*Neodplácejte zlým za zlé ani urážkou za urážku, naopak žehnejte; vždyť jste byli povoláni k tomu, abyste se stali dědici požehnání.*

## Požehnání: (Františkánské požehnání)

*Bůh vás požehnej nepohodlím ve snadných odpovědích, polopravdách a povrchních vztazích, abyste mohli žít na hlubině svého srdce.*

*Bůh vás požehnej dostatkem bláznovství, abyste měli odvalu být ve světě jiní a dělat věci, o kterých ostatní říkají, že udělat nejdou.*

*A požehnání Boha Otce, Syna i Ducha svatého zůstávej na vás a ve vši vaší lásce a modlitbách pro tento den i navěky. Amen.*

*Píseň: EZ 452 - Za dar slova, Bože milý*